

Paweł Pluciński

PONOWNE ODKRYCIE STORCZYKA TRÓJZĘBNEGO *ORCHIS TRIDENTATA* SCOP. W POLSCE

Rediscovery of the Tree-toothed Orchid *Orchis tridentata* in Poland

ABSTRAKT: Praca przedstawia nowe stanowisko storczyka trójzębego *Orchis tridentata* Scop. syn. *Neotia tridentata* (Scop.) R. M. Bateman, Pridgeon et M. W. Chase, rzadkiego gatunku storczyka uznanego za wymarły w Polsce od ponad 60 lat. Nowe stanowisko liczące 56 osobników w obrębie dwóch skupień zostało znalezione w maju 2012 niedaleko Chojny, w południowo-zachodniej części województwa zachodniopomorskiego.

SŁOWA KLUCZOWE: *Orchis tridentata*, nowe stanowisko, województwo zachodniopomorskie

ABSTRACT: The paper describes a new locality of *Orchis tridentata* Scop. syn. *Neotia tridentata* (Scop.) R. M. Bateman, Pridgeon et M. W. Chase, a rare species of orchid recognized as extinct in Poland for about 60 years. A new site consisting of 56 individuals forming two aggregations was found in May 2012 near Chojna, in the south west part of Zachodniopomorskie Region.

KEY WORDS: *Orchis tridentata*, new site, Zachodniopomorskie Region

Storczyk trójzębny *Orchis tridentata* syn. *Neotia tridentata* (Scop.) R. M. Bateman, Pridgeon et M. W. Chase, to gatunek jednoznacznie uznany w „Polskiej czerwonej księdze roślin” za wymarły (Biernacki i Szeląg 2001). W „Czerwonej liście roślin naczyniowych zagrożonych w Polsce” także uznano, że gatunek wyginął (Zarzycki 1992). Storczyk trójzębny znajduje się w Czerwonych księgach roślin i Czerwonych listach roślin krajów sąsiadujących z Polską: Niemiec, Czech, Słowacji i Ukrainy, a we florze pozostałych państw sąsiadujących nie występuje. Gatunek umieszczony jest na europejskiej „Czerwonej liście” roślin.

W Polsce *Orchis tridentata* stwierdzany był jedynie na 6 stanowiskach, ostatnio ok.

60 lat temu. Jedne z ostatnich stanowisk *Orchis tridentata* w obecnych granicach Polski to Krajnik Dolny, miejscowość oddalona zaledwie o 5 km od nowo odkrytego, opisywanego w niniejszej notatce stanowiska.

Orchis tridentata należy do elementu subśródziemnomorskiego. Występuje w Europie południowej, Azji Mniejszej oraz Kaukazie. Izolowane grupy stanowisk zachowały się w Niemczech (Biernacki i Szeląg 2001).

Na nowo odkrytą populację *Orchis tridentata* składają się dwa skupienia w okolicy miejscowości Chojna w województwie zachodniopomorskim (kwadrat ATPOL – AC 31). Na 56 stwierdzonych osobników 52 zasiedlały skupienie południowe, a zaledwie 4 odległe o 0,5 km skupienie północne.